

กรม 349/ทว.

ที่ มท ๐๖๑๑/ว 19154

กรมที่ดิน
ถนนพระพิพิธ กท ๑๐๒๐๐

๑๓
กรกฎาคม ๒๕๓๗

เรื่อง ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย และอากรแสตมป์ กรณีการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม
เกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด (เว้นกรุงเทพมหานคร)

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมสรรพากร คำนวณที่สุด ที่ กค ๐๔๐๒/๔๕๕๗
ลงวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๓๗

กรมที่ดินขอส่งสำเนาหนังสือกรมสรรพากร คำนวณที่สุด ที่ กค ๐๔๐๒/๔๕๕๗
ลงวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๓๗ เรื่อง ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย และอากรแสตมป์ กรณีการ
จดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ มาเพื่อโปรดทราบและสั่งให้เจ้าหน้าที่ที่
ทราบและถือปฏิบัติต่อไปด้วย.

วิจิตร วัฒนางกูร
[Signature]

๓ ส.ค. 2537

ขอแสดงความนับถือ
[Signature]
(นายเนกร เวชภูติ)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมที่ดิน

กองทะเบียนที่ดิน
โทร. ๒๒๒๖๑๕๖
โทรสาร ๒๒๑๓๔๗๓

๒๒.๐๓
๒๒.๑
๒๒.๕

ด่วนที่สุด

ที่ กค 0802/ 4597

กรมสรรพากร

อาคารธนาคารทหารไทย จำกัด

34 ถนนพญาไท เขตราชเทวี

กท. 10400

14 มีนาคม 2537

เรื่อง ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย และอากรแสตมป์ กรณีการจดทะเบียนสิทธิและ
นิติกรรมเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์

เรียน อธิบดีกรมที่ดิน

อ้างถึง หนังสือด่วนที่สุด ที่ มท 0610/30669 ลงวันที่ 18 พฤศจิกายน 2536

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับอากรแสตมป์

(ฉบับที่ 21)ฯ

ตามหนังสือที่อ้างถึง ขอรายผลการพิจารณาปัญหาการจัดเก็บภาษีเงินได้
หัก ณ ที่จ่าย และอากรแสตมป์สำหรับการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเกี่ยวกับอสังหา
ริมทรัพย์ในกรณี ดังต่อไปนี้

1. กรณีนำหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินหลายแปลงมารวมกัน เช่น นำโฉนด
ที่ดินแปลงหนึ่งมารวมกับโฉนดที่ดินอีกแปลงหนึ่ง ซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่ต้องออกหนังสือ
แสดงสิทธิในที่ดินฉบับใหม่ ให้แก่ผู้เป็นเจ้าของ ในการขายที่ดินตามหนังสือแสดงสิทธิใน
ที่ดินใหม่ดังกล่าว พนักงานเจ้าหน้าที่จะต้องคำนวณภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย โดยถือการ
ได้มาซึ่งที่ดินและจำนวนปีที่ถือครองตามที่ปรากฏในหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินเดิม หรือไม่
อย่างไร

2. ถ้าตามข้อ 1. ต้องถือการได้มาซึ่งที่ดินและจำนวนปีที่ถือครองตาม
ที่ปรากฏในหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินเดิมแล้ว หากหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินเดิมมีการ
ได้มาซึ่งที่ดินและระยะเวลาที่ถือครองแตกต่างกัน เช่น โฉนดที่ดินแปลงหนึ่งได้มา
โดยรับมรดกเมื่อปี พ.ศ. 2519 นำมารวมกับโฉนดที่ดินอีกแปลงหนึ่งที่ได้มาโดยการ
ซื้อเมื่อ ปี พ.ศ. 2534 ในการจดทะเบียนขายที่ดินตามหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินใหม่
พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องคำนวณภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย โดยจะต้องถือการได้มาซึ่งที่ดิน
และจำนวนปีที่ถือครองอย่างไร

/ 3. กรณี...

3. กษณินาหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินหลายแปลงมารวมกัน และหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินเดิมที่นำมาวมกันนั้นมีการได้มาซึ่งที่ดินและระยะเวลาที่ถือครองแตกต่างกันดังที่กล่าวใน 2. หากเมื่อรวมกันแล้วได้มีการแบ่งแยกที่ดินออกเป็นอีกหลายแปลง ซึ่งที่ดินที่แบ่งแยกแต่ละแปลงนั้นจะต้องออกเป็นหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินใหม่อีกหนึ่งฉบับ และไม่สามารถจะกำหนดเขตที่ดินได้ว่าส่วนใดบ้างที่เป็นที่ดินตามหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินเดิมฉบับใด กล่าวคือ ไม่สามารถกำหนดเขตได้ว่าที่ดินส่วนใดได้มาโดยทางมรดกหรือซื้อขาย ในการจดทะเบียนขายที่ดินที่แบ่งแยกแล้วเช่นนี้ พนักงานเจ้าหน้าที่จะต้องคำนวณภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย โดยถือการได้มาซึ่งที่ดินและจำนวนปีที่ถือครองอย่างไร

4. การขายอสังหาริมทรัพย์ที่เป็นสินสมรสซึ่งมีชื่อสามี หรือภริยาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งหรือทั้งสองฝ่ายเป็นเจ้าของ พนักงานเจ้าหน้าที่จะต้องคำนวณภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย โดยถือปฏิบัติเช่นเดียวกับกรณีเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์รวม ตามนัยหนังสือกรมสรรพากร ค่วนมาถ ที่ กค 0804/7295 ลงวันที่ 28 เมษายน 2525 5.หรือไม่อย่างไร

5. การจดทะเบียนเช่าที่ดิน โรงเรือน หรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่น ซึ่งในสัญญาเช่าต้องบิดากรมสดมภ์กษณะแห่งตราสาร 1. แห่งบัญญัติตรากรมสดมภ์ หากในวันจดทะเบียนผู้เช่าได้ชำระเงินกินเปล่าหรือค่าเช่าบางส่วนให้แก่ผู้ให้เช่าด้วย พนักงานเจ้าหน้าที่จะต้องเรียกเก็บเงินค่ากรมสดมภ์เป็นตัวเงินในฐานะเป็นใบรับตามลักษณะแห่งตราสาร 28(ข) แห่งบัญญัติตรากรมสดมภ์ ตามจำนวนเงินที่ชำระกันอีกหรือไม่ อย่างไร

6. กรณีที่ได้จดทะเบียนเช่าที่ดิน โรงเรือน หรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่นไว้แล้ว ต่อมาผู้เช่าได้จดทะเบียนให้เช่าช่วงหรือโอนสิทธิการเช่าให้แก่บุคคลอื่นโดยผู้เช่าช่วงหรือผู้รับโอนสิทธิการเช่าได้จ่ายเงินเป็นค่าตอบแทนให้แก่ผู้เช่าเป็นเงินจำนวนหนึ่งด้วย เช่น นาย ก. ได้จดทะเบียนให้เช่า ข. เช่าที่ดินมีโฉนดแปลงหนึ่ง

/ เป็นเวลา...

เป็นเวลา 10 ปี โดยกำหนดค่าเช่าปีละ 10,000 บาท ต่อมาเมื่อเหลือระยะเวลาเช่าอีก 5 ปี นาย ข. ได้จดทะเบียนให้นาย ค. เช่าช่วงหรือได้โอนสิทธิการเช่าให้แก่ นาย ค. โดยนาย ค. จ่ายเงินค่าตอบแทนแก่นาย ข. เป็นเงิน 100,000 บาท สัญญาเช่าช่วงหรือโอนสิทธิการเช่าดังกล่าวต้องปิดอากรแสตมป์ตามลักษณะแห่งตราสาร 1. แห่งบัญชีอัตราอากรแสตมป์ หรือต้องเสียค่าอากรแสตมป์เป็นตัวเงินตามลักษณะแห่งตราสาร 28.(ข) แห่งบัญชีอัตราอากรแสตมป์ หรือไม่ อย่างไร

7. กรณีศาลขาดจดค่าอากรแสตมป์ โดยศาลมีหนังสือแจ้งแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ในการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมว่า ศาลได้เรียกเก็บค่าอากรแสตมป์ไว้แล้ว แต่เนื่องจากตามประกาศอธิบดีกรมสรรพากรเกี่ยวกับอากรแสตมป์ (ฉบับที่ 21) ลงวันที่ 4 มิถุนายน พ.ศ. 2525 ข้อ 1(1) กำหนดว่า กรณีการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้รับจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมตามประมวลกฎหมายที่ดิน ให้ชำระค่าอากรแสตมป์เป็นตัวเงินต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้รับจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมนั้น จึงมีปัญหาว่าเมื่อศาลแจ้งว่าได้เรียกเก็บอากรแสตมป์ไว้แล้วเช่นนี้ พนักงานเจ้าหน้าที่จะต้องเรียกเก็บค่าอากรแสตมป์เป็นตัวเงินตามนี้ ประกาศอธิบดีกรมสรรพากรดังกล่าวอีกหรือไม่

8. การจดทะเบียนหลุดเป็นสิทธิจากจำนอง ซึ่งเป็นกรณีที่ศาลมีคำพิพากษาให้คำสั่งหาจำนองที่จำนองหลุดเป็นสิทธิแก่ผู้รับจำนอง ตามนี้มาตรา 729 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องเรียกเก็บภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย และอากรแสตมป์ หรือไม่ อย่างไร

กรมสรรพากรได้พิจารณาแล้ว ขอเรียนว่า

1. กรณีตาม 1. และ 2. ให้คำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาหัก ณ ที่จ่าย ตามมาตรา 50(5) แห่งประมวลรัษฎากร ดังนี้

(1) กรณีนำที่ดินหลายแปลงมารวมเป็นที่ดินแปลงเดียวกัน ถ้ามีมูลเหตุของการได้มาซึ่งกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองอย่างเดียวกัน และวันได้มาซึ่ง

กรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองในปีเดียวกัน เมื่อโอนกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองที่ดินนั้นไป การคำนวณภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย ให้คำนวณรวมกัน แต่ถ้าวันได้มาซึ่งกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองต่างปีกัน การคำนวณภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย ให้แยกคำนวณตามจำนวนเนื้อที่ดินและจำนวนปีที่ถือครองในที่ดินแต่ละแปลง

(2) กรณีนำที่ดินหลายแปลง มารวมเป็นที่ดินแปลงเดียวกัน แต่มีมูลเหตุของการได้มาซึ่งกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองต่างกัน เมื่อโอนกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองที่ดินนั้นไป การคำนวณภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย ให้แยกคำนวณภาษีตามจำนวนเนื้อที่ดินและจำนวนปีที่ถือครองตามที่ปรากฏในหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินฉบับเดิม

2. กรณีตาม 3. กรณีนำที่ดินหลายแปลงมารวมกัน มีมูลเหตุของการได้มาซึ่งกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองเหมือนกัน หรือต่างกัน และวันได้มาซึ่งกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองปีเดียวกันหรือต่างปีกันก็ตาม หากต่อมาได้แบ่งแยกที่ดินนั้นออกเป็นหลายแปลง เมื่อโอนกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองในที่ดินนั้นไป ให้คำนวณภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย ดังนี้

(1) ที่ดินแปลงใดเป็นส่วนหนึ่งของที่ดินแปลงเดิมหมดทั้งแปลง การคำนวณภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย ให้คำนวณตามมูลเหตุของการได้มาซึ่งกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง และจำนวนปีที่ถือครองตามที่ปรากฏในหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินฉบับเดิม

(2) ที่ดินแปลงใดเป็นส่วนหนึ่งของที่ดินต่างแปลงของที่ดินเดิม การคำนวณภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย ให้แยกคำนวณตามมูลเหตุของการได้มาซึ่งกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง เนื้อที่ดิน และจำนวนปีที่ถือครองตามส่วนของที่ดินที่ปรากฏในหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินฉบับเดิม ได้เท่าใดให้รวมเข้าด้วยกัน เป็นภาษีเงินได้ที่ต้องหัก ณ ที่จ่ายสำหรับที่ดินแปลงนั้น

การกำหนดเขตที่ดินว่าส่วนใดมีมูลเหตุของการได้มาอย่างไร ให้ยึดถือเนื้อที่ดินตามรูปแผนที่ดิน มูลเหตุของการได้มา และจำนวนปีที่ถือครองจากเอกสารแสดงสิทธิในที่ดินฉบับเดิมก่อนนำมารวมแล้วแบ่งแยก

3. กรณีตาม 4. การขายอสังหาริมทรัพย์ที่เป็นสินสมรสซึ่งมีชื่อสามีหรือภริยาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งหรือทั้งสองฝ่ายเป็นเจ้าของ การคำนวณภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย ให้คำนวณ โดยถือว่าสามีและหรือภริยาเป็นหน่วยเสียภาษีเดียวกันตามมาตรา 57 ตรี แห่งประมวลรัษฎากร จะถือปฏิบัติเช่นเดียวกับกรณีที่เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์รวม ตาม 5 ของหนังสือกรมสรรพากรด่วนมาก ที่ กค 0804/7295 ลงวันที่ 28 เมษายน 2525 ไม่ได้ เพราะเป็นกรณีและข้อกฎหมายต่างกัน

4. กรณีตาม 6. สัญญาเช่าช่วงตามข้อเท็จจริงดังกล่าว ต้องปิดแสดมภ์ บริบูรณ์ตามลักษณะแห่งตราสาร 1. แห่งบัญชีอัตราอากรแสดมภ์ ส่วนกรณีการโอนสิทธิ การเช่า หากมีการจดทะเบียนการเช่าใหม่ ต้องปิดแสดมภ์บริบูรณ์ตามลักษณะแห่ง ตราสาร 1. แห่งบัญชีอัตราอากรแสดมภ์ เช่นเดียวกัน

5. กรณีตาม 7. การขายทอดตลาดอสังหาริมทรัพย์ในการบังคับคดี ของเจ้าพนักงานบังคับคดี กรมบังคับคดี นั้น กรมสรรพากร ได้วางทางปฏิบัติไว้แล้ว ตามข้อ 1(3) แห่งประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับอากรแสดมภ์ (ฉบับที่ 21) เรื่อง กำหนดวิธีการชำระอากรเป็นตัวเงินแทนการปิดแสดมภ์อากรสำหรับตราสาร 28. (ข) แห่งบัญชีอัตราอากรแสดมภ์ ลงวันที่ 4 มิถุนายน พ.ศ. 2525 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับอากรแสดมภ์ (ฉบับที่ 31) ลงวันที่ 30 พฤศจิกายน พ.ศ. 2532 ซึ่งกำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้รับจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมใช้หนังสือของศาลมีรายละเอียดแสดงว่า การขายอสังหาริมทรัพย์ดังกล่าว นั้น "ได้ชำระค่าอากรแสดมภ์เป็นตัวเงิน...บาท ไว้แล้วตามใบสลักหลังตราสาร (อ.ศ.5) เลขที่... วันที่..." ที่มีถึงพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้รับจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม เป็นหลักฐานแสดงการชำระค่าอากรแสดมภ์ในการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม ในกรณี ดังกล่าวด้วย

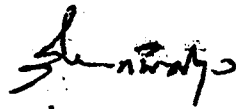
ดังนั้น พนักงานเจ้าหน้าที่จึงไม่ต้องเรียกเก็บค่าอากรแสดมภ์ในกรณี ดังกล่าวอีก

/ 8. กรณีตาม...

6. กรณีตาม 8. ในกรณีถือสิ่งหาวิมทรัพย์สินที่จำนองหลุดเป็นสิทธิแก่เจ้าหนี้ ถือเป็นการขายตามมาตรา 39 แห่งประมวลรัษฎากร การจดทะเบียนหลุดเป็นสิทธิจากจำนอง เจ้าหนี้มีหน้าที่ต้องหักภาษีนำส่งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้รับจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมในขณะที่มีการจดทะเบียน และจัดการให้ชำระอากรเป็นตัวเงิน ในขณะที่เดียวกันด้วย เว้นแต่เป็นกรณีที่ได้รับยกเว้นอากรแสตมป์ และห้ามพนักงานเจ้าหน้าที่ลงนามรับรู้ ขอมให้ทำหรือบันทึกไว้จนกว่าจะได้รับเงินภาษีและอากรดังกล่าวไว้ครบถ้วนถูกต้องแล้ว ทั้งนี้ ตามมาตรา 52 วรรคสอง และมาตรา 119 แห่งประมวลรัษฎากร แล้วแต่กรณี

อนึ่ง กรณีตาม 5. เนื่องจากเป็นกรณีสมควรขอความเห็นจากคณะกรรมการวินิจฉัยภาษีอากรก่อน เมื่อทราบผลคำวินิจฉัยแล้ว จะเรียนให้ทราบต่อไป (กรมสรรพากร 11904/ค
จึงเรียนมาเพื่อทราบ ให้ทบทวนตามหนังสือ กค 0802/19229 คอ. 19 ต.ค. 37
วันที่ มท 0610/ว 38863 คอ. 9 พฤษจิกายน 37)

ขอแสดงความนับถือ

(นายวัชรชัย ตันตกุล)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมสรรพากร

กองกฎหมายและระเบียบ

โทร. 2456731